

LANDSYSTEMER

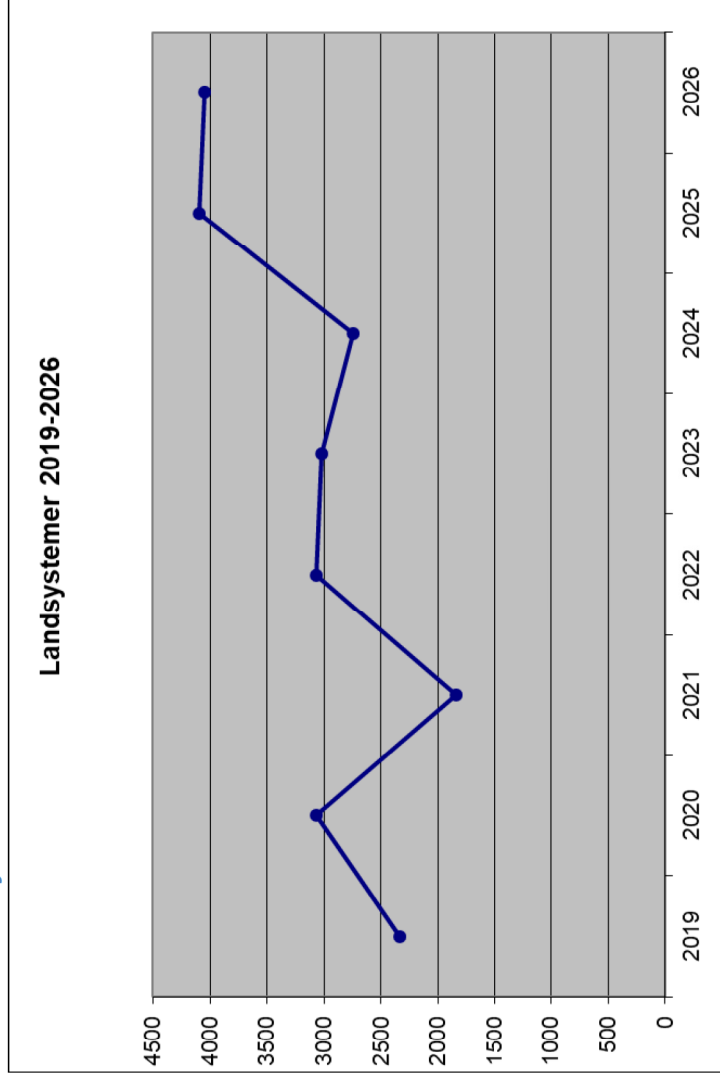
Kontaktperson:

Bjørn Ryen
Programleder Landsystemer
Forsvarsdepartementet
Telefon 23 09 64 55
E-post: Bjorn.Ryen@fd.dep.no

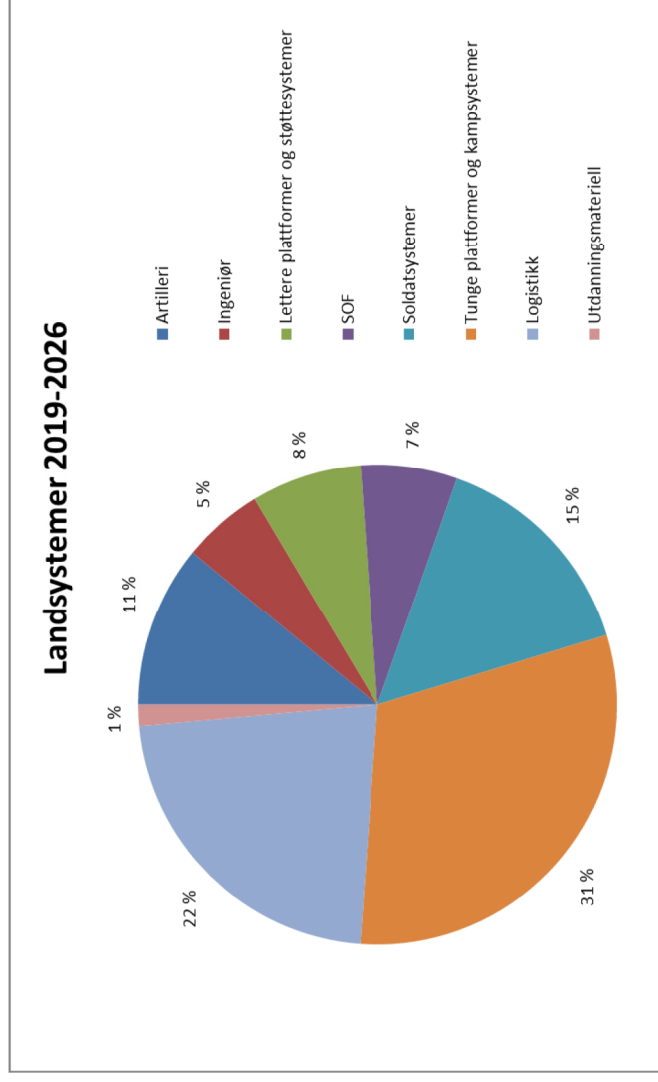

Foto 1 Torgeir Haugaard / Forsvaret

3.2 Landsystemer

Figur 3- Investeringsbehov per år (mill. kroner).

Figur 4- Hovedfordeling.

Innenfor programområde landsystemer prioriteres Hærens mekaniserte avdelinger.

I tråd med langtidsplanen og Prop. 2S (2017-2018) Videreutvikling av Hæren og Heimevernet, legges det opp til store investeringer i moderne materiell til landmakten. Det er vurdert ulike kapasiteter som skal bidra til at landmakten har den innretningen som er nødvendig, og at midlene brukes slik at de gir best mulig operativ evne. I likhet med andre anskaffelser av tunge kapasiteter i Forsvaret, vil også anskaffelse av hovedsystemer til Hæren være tidkrevende.

Tidlig i perioden leveres et nytt 155 mm artillerisystem. Anskaffelse av en ny, moderne stridsvognkapasitet vil videre ha sin oppstart i perioden.

Både kampavdelinger og støttefunksjoner står foran fornyelser og oppgraderinger av materiellparken. I tillegg er det en betydelig satsning på luftvernet innen landdomenet.

Hovedtyngden av investeringene innenfor programområdet landsystemer er:

- Kampkjøretøy og artilleri (middelstungt enhetlig panserkjøretøy – CV90, pansret stridsoppklaringssystem – CV90 og artilleri).
- Støttekjøretøy (bergepanser, brolegger og ingeniørpanservogn) på Leopard 2-chassis.
- Bærbart luftvern, panserbekjempelsesystemer og ingeniørmateriell anskaffes til Hærens avdelinger.
- Oppgradering av M-113 og SISU pansrede kjøretøy.
- Videreføring av dagens moderne utrustning innen bekleddning, beskyttelse, mobilitet og utholdenhet. Det legges opp til en kontinuerlig modernisering av soldatutrustningen, slik at det planlegges med nye prosjekter innenfor basisfunksjonene ildkraft, mobilitet, beskyttelse, logistikk og operative kommando- og kontrollsystemer (K2IS) fortløpende.
- Videre investeringer i blant annet utstyr for rens av CBR-forurenset personell og materiell, mottiltak mot improviserte sprengladninger og fleksible modulbaserte sanitetssystemer. Programområdet anskaffer også materiell til spesialstyrkene, men disse anskaffelsene er ikke gitt full omtale i FAF.

Oversikt mulige og planlagte prosjekter

P nr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Prosjekt-status	Kostnadsanslag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
2541	MLU - ROLE Sanitetssystemer	Teknisk modernisering og oppgradering av anskaffede sanitetssystemer i Forsvaret.	Oppgradering av Role 1- og Role 2-materiell.	PP	100-200 mill. kroner								
2590	CBRN - påvisnings- og merkemateriell til Forsvaret	Ivareta og øke evnen til påvisning av farlige stoffer i Forsvarets operative avdelinger.	Erstatte eksisterende materiell for CBRN-vernlag, CBRN-spesialister og EOD-enheter.	PP	75-150 mill. kroner								
2591	Kommandoplassmateriell til Forsvaret	Kommandoplassmateriell nyttes av alle forsvarsgrener ifb. ledelse og gjennomføring av operasjoner. Prosjektet skal bl.a. gi økt operativ nytte, forbedret og mer stabil evne til K2 i Brig N, økt mobilitet, raskere etablering og riving og økt fleksibilitet og evne til å nytte beskyttet infrastruktur.	Taktisk mobil kommandoplassenhet, deployerbar modulær kommandoplassenhet, kraftverk (stort og lite), teltløsninger, koplasse og forlegning, infrastruktur-sats, etableringsmateriell (sats).	PP	300-500 mill. kroner								
2592	Lendegående bergingskapasitet til Forsvaret	Anskaffe lendegående bergingskapasitet som dekker behovet i kl. 1 for Forsvaret. Det er i dag ingen bergingskapasitet innenfor kl. 1.	Bygge ny lett lendegående bergingskapasitet på plattformen kvalifisert i P 5002 og P 2578 (dvs. M113), samt videreføre og utnytte restlevertid innenfor middels lendegående bergingskapasitet (kl. 2).	PP	100-250 mill. kroner								
2593	Utøket kapabilitet på LPE (Light Portable Excon)	Oppgradere og øke kapabilitetene til Kamptreningscenterets (KTS) Light Portable Excon (LPE) for å muliggjøre en kvalitetsmessig god oppfølging av større tosidige instrumenterte øvelser også utenfor Rena/ Rødsmoen. Hærens avdelinger kan i større grad lokalt gis tilsvarende treningsmuligheter som det som kan tilbys på Rena.	Fem autonome antenner for Data Acquisition Network (DAN), fasiliteter for LPE med nødvendig infrastruktur og egen strømforsyning, mobilt radionettverk for O/C, økt kapasitet på serversiden i LPE slik at den klarer å håndtere forventet datamengde.	MP	25-75 mill. kroner								

P nr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Prosjekt-status	Kostnadsanslag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
2596	Nye transportflak og spesialcontainere	Hensikten er å anskaffe transportflak og spesialcontainere til Forsvaret. Noe av dagens materiell vil kunne gjenbrukes, men en modernisering i Forsvaret generelt, og spesielt av lastebærere i Hæren, gir et behov for å modernisere, standardisere og forbedre container og lasteflak tilpasset dagens logistikkonsepter. Hæren har i de senere årene fokusert på materiellanskaffelser og modernisering av eksisterende materiell for å øke Brigadens operative evne, herunder en dreining mot 3 mekaniserte manøverbataljoner. Overordnet er målet for prosjektet å sikre større utnyttelse av transportressurser gjennom økt mulighet for mengde materiell fremført, uten økt bruk av kjøretøy eller personell.	Utvikling av containerne og lasterammer vil være en forbedring ift. dagens løsninger. Ved implementering i strukturen vil det være ressursbesparende i forhold til personellbruk og vil gi bedre utnyttelse av kjøretøyenes totale lastekapasitet. HMS krav vil også bli ivare tatt på en bedre måte enn ved dagens løsninger. Disse løsningene passer inn uavhengig av forsvarsgren. Det skal foretas en streng vurdering av det reelle behovet, spesielt transportflak for SOF. Hovedelementer i dette prosjektet er følgende (må videre detaljertes omfang og spesifiseres ifb. utarbeidelsen av fremskaffelsesløsningen): - II/IV container - Jerrykanne lasterack - O/S container - Container til M-113 F4 - Lasteflak for LTK - Transportcontainer for personell	PP	75-150 mill. kroner								

P nr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Prosjekt-status	Kostnadsanslag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
2597	Verkstedutrustning til feltvedlikehold i Forsvaret	Hensikten er å oppgradere og anskaffe verktøy og verkstedutrustning for feltvedlikeholdstjenesten i Forsvaret. Dimensjonerende scenario er Nasjonalt forsvar (område 1) og KOP 2017 er grunnlaget for volum og antall. Forsvaret har nådd et teknologisk skille på materiellet. Deler av materiellet er gammelt, noe er modernisert, og en stor mengde skal byttes i Perspektivplan materiell. For å kunne tilpasse vedlikeholdstøtten nasjonalt og internasjonalt må eksisterende verktøy og verkstedutrustning tilpasses det materiellet teknikere skal understøtte i dag.	Prosjektet skal fremskaffe verkstedutrustning innen de områdene som har mangler, eller har stort behov for modernisering og utvikling. Disse områdene må videre utredes og ambisjonsettes i definisjonsfasen, men som utgangspunkt er følgende områder identifisert: - Modulverktøysatser: 1) Oppdatere og revidere innholdet i eksisterende modulverktøysatser og 2) sikre at nytt materiell som anskaffes, blir ivare tatt ved at verktøy modulene har rett nivå og innhold. - Feltvedlikeholdsfasiliteter: 1) Oppgradere og komplettere dagens verkstedcontainere for bruk i felt og deployering, 2) oppgradere og komplettere delelagercontainere for bruk i felt og deployering og 3) ta frem containere som ivaretar SAP, lagring og forsvarlig forvaltning av sensitivt materiell til vedlikehold. - Diagnosesystemer: 1) Samle dagens diagnoseverktøy, mot en felles plattform, 2) komplettere og anskaffe diagnosemateriell til 2-3 linje feltvedlikehold og 3) utarbeide felles kravspesifikasjon på diagnoseverktøy ved anskaffelse av nytt materiell.	PP	150-300 mill. kroner								
4042	Nye ammunisjonstyper	Prosjektet skal følge den teknologiske utviklingen, og vurdere nye potensielle ammunisjonstyper for bruk i Forsvaret.	Prosjektet omfatter ammunisjon til handvåpen opp til 12,7 mm, men også enkelte større kaliber kan bli vurdert, som for eksempel M72 eller tilsvarende våpen.	MP	100-300 mill. kroner								
4043	Mørkeutrustning 2	Mørkeutrustningsmateriell som vil øke soldatens nivå innenfor denne kapasiteten.	Under vurdering.	MP	100-200 mill. kroner								
5007	Artillerilokalisingsradar - serieanskaffelse	Det utvikles en prototype av en oppdatert artillerilokalisingsradar i det allerede godkjente prosjektet 5021. Etter at prototypen er evaluert vil det bli tatt en avgjørelse hvorvidt man skal starte en serieproduksjon i prosjekt 5007.	Et mindre antall radarer tilpasset Forsvarets fremtidige struktur.	PP	600-900 mill. kroner								

P nr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Prosjekt-status	Kostnadsanslag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
5050	Videreføring av Leopard 2 A4	Prosjektet skal videreføre eksisterende kapasitet Leopard 2 A4 inntil nye stridsvogner er på plass fra 2025.	Eksisterende stridsvogner skal levetidsforlenges med eksisterende kapasitet.	PP	75-200 mill. kroner								
5065	Områdekontroll	Hensikten er å anskaffe et moderne, effektivt og hurtig deployerbart system for områdekontroll. Systemet vil basere seg på NATO-konseptet Area Access Control (AAC). Prosjektet vil gi en personellfattig struktur en mest mulig effektiv og fleksibel evne til å kontrollere, herunder overvåke og nekte adgang til, områder i tid og rom.	Under vurdering.	PP	400-600 mill. kroner								
5066	Skole- og simulatormateriell	Hensikten med prosjektet er å dekke utdanningsbehovet for grunnleggende og videregående kjøretrening i simulator for dagens stridskjøretøy og taktiske kjøretøy, og være skalerbar, slik at andre og nye kjøretøy kan implementeres.	Prosjektet skal bl.a. erstatte dagens kjøresimulator og utvide dens kapasiteter og muligheter. Videre skal dagens stabs- og ledertrener erstattes.	MP	350-600								
5092	Erstatning MB 240GD Feltvogn	Erstatning av eksisterende feltvogn Mercedes-Benz 240GD anskaffet på 1980-tallet. Disse vognene har møtt sin tekniske levealder, og er preget av gammel teknologi med høye drifts- og vedlikeholdskostnader. Det planlegges også anskaffet tilhengere.	Upansrede feltvogner m/tilhengere til hele Forsvaret. Antallet under vurdering.	MP	1500-2500 mill. kroner								
5095	Videreføring av PV-kapasitet	Opprettholde evnen til å bekjempe tungt pansret materiell. Det er behov for PB-systemer som trenger gjennom motstanderens APS-systemer og som har ødeleggende effekt på målet. PB systemene bør ha like lang, eller lenger rekkevidde enn motstanderen.	Minimum 100 systemer.	MP	200-400 mill. kroner								
5096	Overvåkings-/ og etterretningssystemer på dypet	Prosjektet skal fremskaffe ulike sensorsystemer for bruk på dypet til støtte for Hærens operasjoner og JISR-operasjoner.	Under vurdering.	MP	400-600 mill. kroner								
5097	Erstatning Leguan	Erstatte eksisterende Leguan broer på Leopard støttevogn.	Under vurdering.	MP	200-400 mill. kroner								
5098	Erstatning Minerydder Mekanisk og MICLIC	Prosjektet skal modernisere Hydrema mekanisert minerydder slik at levetiden på denne forlenges. Videre skal prosjektet tilføre Hæren eksplosivt gjennombrytningskapasitet, gjennom anskaffelse av mulitihenger med eksplosivt ryddesystem.	Under vurdering.	MP	75-150 mill. kroner								

P nr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Prosjekt-status	Kostnadsanslag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
5099	NANO UAV II	Grunnet den raske utviklingen innen UAS, antas det at det på anskaffelsestidspunktet vil det være flere aktuelle systemer tilgjengelig på markedet. Hensikten med prosjektet er å anskaffe fremtidig Nano UAS til Forsvaret. Prosjektet skal anskaffe og driftsette tilgjengelig moden teknologi, og er ikke et utviklingsprosjekt.	Under vurdering.	MP	150-300 mill. kroner								
5230	Artilleriammunisjon (40/60/90 km)	Målet er å tilføre Hæren en balansert ammunisjonsmengde som i varetar behovet for effekt i mål, presisjon og rekkevidde i den hensikt å utnytte kapasiteten i nytt artilleriskytts anskaffet i P5447.	Ammunisjonsanskaffelsen må være balansert, ift. økonomi, type granater, brannrør og drivladninger. En moderne sprenggranat med lang rekkevidde og god effekt mot personell og lettpansredemål vil ha høy prioritet. Behovet for presisjon ivaretas med anskaffelse av korreksjonsbrannrør (2D-brannrør). Lys- og røykgranater vil ha relativt lav prioritet.	MP	1500-3000 mill. kroner								
5251	120mm Programmerbar brannrør til LEO2	Hensikten med prosjektet er å øke den operative ytelsen til Hærens stridsvogn Leopard 2 A4 ved å anskaffe et nytt programmerbart brannrør, noe som vil gi stridsvognen økt fleksibilitet og ytelse. Prosjektet skal også dekke integrasjon av programmerbar ammunisjon i videreføringen av stridsvogn Leopard 2 A4 (P5050). Dette tiltaket tilfører stridsvogn Leopard 2 A4 en ny kapasitet til å bekjempe lettpansrede og upansrede mål mer effektivt. Ammunisjonen vil baseres på dagens granat IM HE-T, som tilføres nytt brannrør. Granatens eksisterende funksjoner videreføres. Det nye brannrøret designes for airburstfunksjon og vil dessuten gi bedre pålitelighet etter penetrasjon av harde mål (delay-funksjon).	Prosjektet skal dekke opp behovet for integrasjon og bruk av 120 mm IM HE-T, programmerbar sprengammunisjon i Hærens videreførte Leopard 2 stridsvogner (P 5050).	MP	75-150 mill. kroner								

P nr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Prosjekt-status	Kostnadsanslag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
5448	M113-F4	Målet er at transportpanservogn (TRSPPV) skal øke manøverbataljonenes operative evne utenfor vei ved at kritiske forsyninger kan fremføres så langt frem som mulig. Hensikten er å fremskaffe flere pansrede kjøretøyer basert på modernisert M113 for å dekke behovet for transportpanservogner i Brigade Nord og Finnmark landforsvar (FLF).	TRSPPV skal derfor inngå i brigadens avdelinger og i Kavaleribataljonen i FLF. Brigadens og FLF s behov for pansret beltegående transportstøtte er 36 stk. TRSPPV.	MP	150-400 mill. kroner								
5449	Nytt fergessystem	Dagens fergekapasitet ble anskaffet gjennom P5206 i perioden 1995-2014. Prosjektets målsetning var å anskaffe fleksibelt bromateriell hvor samme materielltype kunne brukes til forsering av både tørre og våte gap, fast og flytende bro, samt selvdrevet ferge. Materiellet er ved slutten av sin levetid og trenger å fornyes. Målet med prosjektet er å anskaffe materiell i den hensikt å ivareta landstridskreftenes evne til hurtig å forserer våte gap.	Anskaffelsen er med på ivareta de operative krav som er gitt til Hæren om å kunne «planlegge, forberede og gjennomføre taktiske forflytninger i samsvar med gjeldende prosedyrer ved hjelp av organiske, hjul, båt og ferge-ressurser». Materiellet skal benyttes i Brigaden-Nords operasjonsområde, hvilket innebærer at materiellet må kunne benyttes til å understøtte Brigadens 3 manøverbataljoner samtidig.	MP	200-400 mill. kroner								
5456	M-113 (inkl. tidl. Oppdatering)	Materiell som skal inngå i brigaden og Kavaleribataljonen/FLF bør ha beskyttelse mot fiendens våpenvirkning, samt ha mobilitet til å følge hurtig manøver. Prosjekt skal anskaffe pansrede støttevogner for å dekke det utøkte behov, og som har kapasitet til å løse oppgaver og ambisjoner for Hærens nye vedtatte styrkestruktur.	Prosjektet skal fremskaffe pansrede kjøretøyer basert på modernisert M113, samt løsninger som utvikles gjennom P5002. Dette for å dekke et stort behov for pansrede kommando-/ledelsesvogner, sambandsvogner, logistikkvogner og øvrig taktisk støttevogner. Kjøretøyene skal ha en operativ og driftsmessig profil mest mulig lik Hærens øvrige pansrede beltegående kjøretøyer. Vognene skal inngå i brigadens avdelinger og i deler av FLF.	MP	600-900 mill. kroner								

P nr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Prosjekt-status	Kostnadsanslag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
9360	Stridsvogncapacitet til Hæren	<p>Basert på Regjeringens anbefaling, vedtok Stortinget i behandlingen av Innst. 50 S (2017 2018) til Prop 2 S (2017 2018) at landmakten skal ha en moderne stridsvogncapacitet. En ny moderne stridsvogncapacitet beskrives som avgjørende for å opprettholde en brigade i operativ balanse, som kan løse de mest krevende oppdrag og møte fremtidens kampsystemer i operasjoner.</p> <p>Forsvaret har behov for å ha mekaniserte hæravdelinger med en helhetlig samvirkecapacitet som kan operere mot en moderne utrustet mekanisert motstander som rykker frem langs bakken. Dette forutsetter en stridsvogncapacitet med tilstrekkelig beskyttelse og ildkraft integrert i hæravdelinger som er i stand til å møte og nedkjempe motstanderens pansrede kapaciteter, og som er interoperable og integrerte med resterende kampsystemer i Forsvaret.</p>	<p>Det er vedtatt gjennom Innst. 50 S (2017 2018) til Prop 2 S (2017 2018) at brigaden skal videreutvikles til tre like mekaniserte bataljoner, alle med en moderne stridsvogncapacitet.</p> <p>FD har igangsatt en konseptvalgutredningen (KVU) som blant annet skal vurdere ytelse, antall og kostnad. Flere ulike alternativer vurderes i dette arbeidet.</p>	MP	4000-8000 mill. kroner								